

Hem > ... > Familjfrågor Och Arv > Egendom I Äktenskap Och Registrerade Partnerskap > Makars Förmögenhetsförhållanden > Belgium

# Makars förmögenhetsförhållanden

Innehåll inlagt av



European Judicial Network  
(in civil and commercial  
matters)



## 1 Finns det ett lagstadgat system för makars förmögenhetsförhållanden i denna medlemsstat? Vad föreskriver det?

Makar som inte har ingått äktenskapsförord (*huwelijkscontract/convention matrimoniale*) omfattas av den lagstadgade egendomsordningen från och med den dag de gifter sig. Denna ordning innebär att egendom som förvärvas efter äktenskapets ingående utgör giftorättsgods.

Den lagstadgade egendomsordningen delar makarnas tillgångar i tre kategorier. Det finns två uppsättningar enskild egendom som tillhör makarna var för sig. De består av alla tillgångar som de ägde före äktenskapet och alla tillgångar som de förvärvat genom arv eller gåva under äktenskapet, eller tillgångar som ersätter sådana tillgångar (artiklarna 2.3.17–2.3.21 i civillagen [*Burgerlijk Wetboek/Code civil*]). Vissa tillgångar eller rättigheter anses vara enskilda oavsett när de har förvärvats, även om en utjämningsbetalning kan behöva göras till de gemensamma tillgångarna om gemensamma medel har använts för att förvärva tillgångarna eller rättigheterna i fråga. Detta gäller bland annat tillbehör till makarnas enskilda egendom, kläder och föremål för personligt bruk, pensionsrättigheter m.m. (för en fullständig förteckning se artiklarna 2.3.18 och 2.3.19 i civillagen). Den tredje kategorin avser gemensamma tillgångar och består bland annat av alla inkomster, både yrkesinkomster och inkomst som genereras från makarnas enskilda egendom, samt tillgångar som förvärvats mot vederlag under äktenskapet (artikel 2.3.22 i civillagen).

## 2 På vilka sätt kan makar ordna sina förmögenhetsförhållanden? Vilka är de formella kraven i detta fall?

Makar kan välja egendomsordning genom att ingå äktenskapsförord. Enligt belgisk lagstiftning är de möjliga egendomsordningarna antingen att all egendom utgör enskild egendom (*scheiding van goederen/séparation des biens*) (med eller utan klausul om tvistlösning [*clause compromissoire/verrekenbeding*]) eller full egendomsgemenskap (*algehele gemeenschap van goederen/communauté universelle*).

Egendomsordningen där all egendom är enskild (artiklarna 2.3.61–2.3.77 i civillagen) omfattar endast två uppsättningar tillgångar: tillgångar som tillhör den ena maken/makan och tillgångar som tillhör den andra maken/makan. Makarnas inkomster är åtskilda, vilket innebär att de var och en fritt kan förfoga över sin egen inkomst. Detta innebär dock inte att makar som har valt egendomsordningen där all egendom är enskild inte kan äga någonting gemensamt. De tillgångar de äger tillsammans betraktas inte som gemensamma tillgångar, utan snarare som "odelade", vilket innebär att allmänna bestämmelser om ägargemenskap gäller (artikel 3.68 ff. i civillagen). Denna ordning erkänner också den gemensamma bostadens särskilda ställning. Makar kan välja en strikt åtskillnad av egendom (*zuivere scheiding van goederen/séparation de biens pure et simple*), men kan även inkludera kompletterande klausuler för att säkerställa en viss grad av solidaritet. De måste också uttryckligen ange om de samtycker till att domstolen tillämpar en skälig justering (*billijkheidscorrectie/correction en équité*) vid äktenskapsskillnad på grund av slutgiltig söndring i äktenskapet (*onherstelbare ontwrichting/désunion irrémédiable*).

Enligt egendomsordningen med full egendomsgemenskap ([artikel 2.3.54 i civillagen](#)) är tillgångarna nästan uteslutande gemensamt ägda. Oavsett hur tillgångarna förvärvades kommer de alltid att tillhöra båda makarna.

Ett äktenskapsförord är dessutom ett formellt avtal. Alla äktenskapsförord måste registreras i en notariehandling för att vara giltiga (artikel 2.3.6 i civillagen).

### 3 Finns det begränsningar för hur makar kan ordna sina förmögenhetsförhållanden?

I princip står det makarna fritt att organisera sina förmögenhetsförhållanden efter eget val, förutsatt att de inte innehåller några klausuler som strider mot en tvingande regel, allmän ordning eller kravet på ett enhetligt förmögenhetsförhållande mellan makarna (artikel 2.3.1 i civillagen).

### 4 Vad är de rättsliga följderna av äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap?

Vid äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskapet upplöses makarnas förmögenhetsförhållande och makarnas egendom måste värderas och delas upp. Hur detta görs beror på den tillämpliga egendomsordningen.

Om den lagstadgade ordningen upplöses placeras de gemensamma tillgångarna automatiskt i ett "samägande efter gemenskap". Till dess att makarnas egendom har värderats och delats upp gäller de allmänna bestämmelserna om ägargemenskap (artikel 3.68 ff. i civillagen). För att värdera och i slutändan dela upp makarnas egendom måste de tre kategorierna tillgångar fastställas i detalj (artiklarna 2.3.41–2.3.50 i civillagen).

Om en egendomsordning med full egendomsgemenskap upplöses placeras de gemensamma tillgångarna också automatiskt i ett "samägande efter gemenskap". I fall där en egendomsordning med strikt åtskillnad av egendom upplöses är det endast eventuella odelade tillgångar som behöver värderas och delas upp. I sådana situationer fastställs reglerna för (rättslig) värdering och fördelning i processlagen (*Gerechtig Wetboek/Code judiciaire*) (artiklarna 1205–1224 i processlagen). Om vissa "justeringsmekanismer" har inkluderats i en egendomsordning med åtskillnad av egendom, eller om makarna har samtyckt till möjligheten att domstolen tillämpar en skälig justering, måste dessa naturligtvis tillämpas.

### 5 Vilka är följderna för makars förmögenhetsförhållanden om en av dem avlider?

Enligt lagstiftningen om egendomsförhållanden mellan äkta makar delas de gemensamma tillgångarna lika om det inte finns några andra klausuler i äktenskapsförordet. Den efterlevande maken förvärvar därmed hela äganderätten till hälften av de gemensamma tillgångarna.

Enligt arvsrätten övergår även den andra hälften av de gemensamma tillgångarna i den efterlevande makens fulla ägo. Den efterlevande maken får dessutom nyttjanderätten till (rätten att använda och dra fördel av) den avlidna makens enskilda egendom. Detta gäller om den avlidna personen inte lämnar några barn efter sig, men däremot bröder/halvbröder, systrar/halvsystrar eller föräldrar/mor- och farföräldrar. Om den avlidna personen lämnar barn efter sig förvärvar dessa full äganderätt till hela kvarlåtenskapen. Den efterlevande maken förvärvar dock nyttjanderätten till den. Om det inte finns några barn, bröder/halvbröder, systrar/halvsystrar eller föräldrar/mor- och farföräldrar förvärvar den efterlevande maken full äganderätt till hela kvarlåtenskapen. Det är även möjligt att inkludera särskilda klausuler i äktenskapsförordet som säkerställer förmånsbehandling av den efterlevande maken efter en makes död (artikel 2.3.55 i civillagen).

Enligt arvsrätten skyddas också den efterlevande maken mot gåvor som beviljats av den tidigare avlidna maken. Det är t.ex. obligatoriskt att tilldela den efterlevande maken en minsta andel av kvarlåtenskapen (laglott). I samtliga fall får dock den efterlevande maken åtminstone nyttjanderätt till hälften av tillgångarna i kvarlåtenskapen. Denna hälft omfattar åtminstone nyttjanderätten till den fasta egendom som användes som huvudsaklig gemensam bostad och dess bohag, även om värdet av denna nyttjanderätt överstiger halva värdet

av nyttjanderätten till kvarlåtenskapen (artikel 4.147 i civillagen).

## 6 Vilken myndighet har behörighet att besluta i mål om makars förmögenhetsförhållanden?

Familjedomstolarna har behörighet att besluta i mål om makars förmögenhetsförhållanden.

## 7 Vilka är verkningarna av makarnas förmögenhetsförhållanden på ett rättsligt förhållande mellan en make och tredje man

Var och en av makarna har rätt att förfoga över sin enskilda egendom (artikel 2.3.39 i civillagen), med undantag för den gemensamma bostaden. Den kan aldrig säljas eller intecknas av en make utan den andra makens samtycke (artikel 215.1 i den tidigare civillagen). De gemensamma tillgångarna måste förvaltas i familjens intresse. I regel kan båda makar förvalta de gemensamma tillgångarna och utföra vardagshandlingar, t.ex. gällande hushållet och barnens uppfostran. I vissa fall är sådan förvaltning förbehållen en av makarna, t.ex. om handlingarna avser hans eller hennes yrke (artikel 2.3.31 i civillagen). När det gäller handlingar som en make har rätt att utföra självständigt måste den andra maken respektera handlingen i fråga (artikel 2.3.30 i civillagen). När allvarigare frågor ska hanteras måste makarna agera gemensamt. Detta gäller t.ex. hypotekslån och försäljning av fast egendom (artiklarna 2.3.32 och 2.3.33 i civillagen). Om en make inte ger sitt samtycke kan rättsakten förklaras ogiltig (artiklarna 2.3.36 och 2.3.37 i civillagen).

Skulder som föregick äktenskapet och skulder som härrör från arv och gåvor som erhållits under äktenskapet är personliga (artikel 2.3.23 i civillagen). Dessutom är skulder som en av makarna har ådragit sig enbart i sin enskilda egendoms intresse också personliga (tillsammans med andra typer av skulder; för en fullständig förteckning se artikel 2.3.24 i civillagen). Skulder som en av makarna har ådragit sig och som gynnar hushållet eller barnens uppfostran är gemensamma (tillsammans med andra typer av skulder; för en fullständig förteckning se artikel 2.3.25 i civillagen).

I princip är varje make ansvarig för sina personliga skulder med sin enskilda egendom och sina inkomster (artikel 2.3.26.1 i civillagen). Det finns dock ett antal undantag från denna regel (se artikel 2.3.26.2–2.3.26.4 i civillagen). Om båda makarna har ådragit sig en skuld kan skulden återkrävas från var och en av makarnas enskilda egendom och från de gemensamma tillgångarna (artiklarna 2.3.27 i civillagen). En skuld som en make har ådragit sig och som ingår i kategorin gemensamma skulder kan också i princip återkrävas från var och en av makarnas enskilda egendom och från de gemensamma tillgångarna. Det finns dock även undantag från denna regel (se artikel 2.3.28 i civillagen).

## 8 En kort beskrivning av förfarandet för uppdelning, däribland delning, fördelning och avveckling av makarnas egendom i denna medlemsstat

Ett äktenskapsförord som har upplösts är inte längre effektivt. Om den lagstadgade egendomsordningen upplöses måste makarna, eller den efterlevande maken, upprätta en förteckning över gemensam lös egendom och gemensamma skulder (artikel 2.3.42 i civillagen).

För det första förvärvar varje make/maka äganderätten till sin enskilda egendom. Ett konto upprättas också för varje make gällande eventuella kompensationsbetalningar mellan de gemensamma tillgångarna och deras enskilda egendom. Skulder och kompensationsbetalningar regleras därefter och nettotillgångarna delas upp (artikel 2.3.43.1 i civillagen).

Därefter delas kvarlåtenskapen i princip upp i lika delar, om inte annat anges (artikel 2.3.50 i civillagen).

Makars förmögenhetsförhållanden kan avvecklas genom uppgörelse i godo. Egendom som ska föras in i registret hos det behöriga kontoret vid generalförvaltningen för dokumentation av egendom (*Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie/Administration générale de la Documentation patrimoniale*) delas upp genom en notariehandling. Om makarna är oense om hur förmögenhetsförhållandet ska avvecklas och egendomen delas upp upprättar den notarius publicus som familjedomstolen har utsett till bodelningsförrättare en bodelningsrapport. Parterna kan godkänna ett sådant utkast till bodelningsrapport. Om de inte samtycker måste

de invända mot utkastet. I en dom kan familjedomstolen sedan godkänna bodelningsrapporten, inklusive utkastet till delning av egendomen, och avvisa invändningarna eller besluta att de är (helt eller delvis) välgrundade.

## 9 Vilket förfarande, vilka handlingar och vilken information krävs normalt för att registrera fast egendom?

En överlåtelse genom notariehandling ska registreras hos det behöriga kontoret vid generalförvaltningen för dokumentation av egendom.

---

■ Senaste uppdatering: 08/05/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.